

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 25Sp/18/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6013200513
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Škvarka
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6013200513.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pred samosudcom JUDr. Jánom Škvarkom v právnej veci navrhovateľa: A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. K., R. H. XX, XXX XX F., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Rimavská Sobota, Nám. M. Tompu 2, 979 01 Rimavská Sobota, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 10966/2013, sp.zn. KaRS-4304/1829/2013 zo dňa 15. marca 2013, takto

rozhodol:

I/ Krajský súd rozhodnutie odporcu č. 10966/2013, sp.zn. KaRS-4304/1829/2013 zo dňa 15. marca 2013 potvrdzuje.

II/ Navrhovateľovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

III/ Navrhovateľ je povinný zaplatiť na účet Krajského súdu v Banskej Bystrici súdny poplatok 35,- Eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Odporca rozhodnutím č. 10966/2013, sp.zn. KaRS-4304/1829/2013 zo dňa 15.3. 2013, ako príslušný správny orgán nepriznal navrhovateľovi podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov nárok na poskytnutie právnej pomoci. O poskytnutie právnej pomoci požiadal navrhovateľ žiadosťou doručenou odporcovi dňa 06.02.2013 vo veci pomoci a zastupovania v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Zvolen sp.zn. 15C/176/2011. Odporca odôvodnil rozhodnutie s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. i/, § 6 ods. 1, § 6 ods. 2, § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. a § 2 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v podstate tým, že navrhovateľ nespĺňa podmienku materiálnej núdze. Podľa odôvodnenia rozhodnutia navrhovateľ mal v posudzovanom období (august 2012 až január 2013) priemerný čistý započítateľný príjem 307,36 Eur mesačne a v mesiaci február 2013, kedy bola podaná žiadosť, mal započítateľný čistý príjem (starobný dôchodok) vo výške 316,70 Eur. Z uvedeného je podľa odporcu zrejmé, že započítateľný príjem navrhovateľa presahuje čiastku 1,4-násobku životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, t.j. sumu 265,76 Eur a zároveň presahuje aj výšku 1,6-násobku životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, t.j. sumu 311,33 Eur. V odôvodnení rozhodnutia odporca poukázal aj na to, že dňa 18.02.2013 podal návrh na priznanie právnej pomoci z dôvodov osobitného zreteľa a navrhol priznať nárok na právnu pomoc s finančnou účasťou z dôvodu zlej finančnej situácie navrhovateľa, ako aj vzhľadom na jeho vysoký vek, avšak riaditeľka Centra právnej pomoci s ohľadom aj na stanovisko väčšiny komisie nesúhlasila s priznaním právnej pomoci s finančnou účasťou. Podľa odporcu navrhovateľ teda nespĺňa podmienku materiálnej núdze, ktorá je nevyhnutným predpokladom priznania nároku na poskytovanie právnej pomoci a nesplnenie hoci len

jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku.

Proti rozhodnutiu odporcu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby súd rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa navrhovateľa k uvedenému rozhodnutiu došlo len kvôli časovej disproporcii zákona o životnom minime, ktoré sa každoročne zvyšuje od 01.07. kalendárneho roka a zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého sa dôchodky valorizujú ročne počnúc januárom kalendárneho roka. Poukázal na to, že od júla 2013 bude vzhľadom na zmenu výšky životného minima opäť spĺňať podmienky na poskytnutie právnej pomoci, avšak najbližšie pojednávanie má vytýčené už na 09.04.2013. Ďalej uviedol, že dôchodok, ktorý poberá vo výške 316,70 Eur mu po uhradení poplatkov v Domove sociálnych služieb a liekov neumožňuje hrať odmenu právneho zástupcu a náklady s tým spojené. Mal za to, že namieste je aj aplikácia ustanovenia § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z..

Navrhovateľ sa pojednávania vo veci nezúčastnil, hoci predvolanie naň mal riadne a včas doručené.

Odporca na pojednávaní uviedol, že zotráva na dôvodoch rozhodnutia. Poukázal na ustanovenie § 7 ods. 4 zákona č. 327/2005 Z.z., v zmysle ktorého pre priznanie právnej pomoci je rozhodujúci príjem, ktorý bol v čase podania žiadosti, pričom na príjmy, ktoré boli pred podaním žiadosti v jednotlivých mesiacoch sa iba môže prihliadať. Ďalej uviedol, že v danom prípade navrhovateľ nespĺňa zákonom stanovenú podmienku - stav materiálnej núdze, pretože započítateľný príjem navrhovateľa (starobný dôchodok) vo výške 316,70 Eur za mesiace január 2013 až február 2013 presahuje sumu 1,4-násobku sumy životného minima pre jednu samostatne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu, t.j. presahuje sumu 272,41 Eur a zároveň presahuje aj sumu 1,6-násobku sumy životného minima, t.j. sumu 311,33 Eur. Na záver uviedol, že v danom prípade Kancelária centra právnej pomoci v Rimavskej Sobote postúpila vec na rozhodnutie riaditeľovi Centra právnej pomoci v zmysle § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., ako aj v zmysle interného usmernenia Centra právnej pomoci, avšak riaditeľ Centra po prejednaní v komisii vydal záporné stanovisko k návrhu. Žiadal preto rozhodnutie potvrdiť.

Krajský súd preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie a postup správneho orgánu podľa tretej hlavy V. časti O.s.p. (§ 250l a nasl. O.s.p.) na riadnom pojednávaní v neprítomnosti účastníka (§ 250g O.s.p.) a podľa § 250q ods. 2 O.s.p. napadnuté rozhodnutie potvrdil, ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci; tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory").

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona; fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy 5) okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

Podľa § 6a ods. 1 citovaného zákona; ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov

právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; 5a) splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

Podľa § 4 ods. 1 písm. i/ citovaného zákona; na účely tohto zákona je materiálnoú núdzou stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona; do príjmu fyzickej osoby, ktorá žiada o poskytnutie právnej pomoci (ďalej len "žadateľ"), sa započítavajú príjmy obdobne ako pri výpočte príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima; to neplatí, ak sú spoločne posudzované fyzické osoby účastníkmi sporu v súdnom konaní s protichodným postavením.

Podľa § 7 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona; za príjem podľa tohto zákona sa považujú aj príjmy oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu, 6) okrem prijatých náhrad škôd, náhrad nemajetkovej ujmy, plnenia z poistenia majetku a plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu zdaniteľného príjmu.

Podľa § 7 ods. 4 citovaného zákona; príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Podľa § 6b ods. 2 citovaného zákona; ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

Podľa § 2 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení od 01.07.2012;

a životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm

a) 194,58 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú 1) fyzickú osobu,

b) 135,74 eura mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,

c) 88,82 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,

2. o nezaopatrené dieťa.

Preskúmaním veci krajský súd dospel k záveru, že odporca vec správne posúdil a vo veci rozhodol v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákonov. Aj podľa názoru súdu navrhovateľ nespĺňa podmienku materiálnej núdze v zmysle jej vymedzenia vyššie uvedenými ustanoveniami zákona č. 327/2005 Z.z.. Odporca zistil z dokladov predložených navrhovateľom (rozhodnutie Sociálnej poisťovne o starobnom dôchodku), že navrhovateľ mal v rozhodnom období (kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť) mesačný príjem vo výške 316,70 Eur. Zistil zároveň aj to, že 1,4-násobok životného minima predstavoval u navrhovateľa v posudzovanom období sumu 265,76 Eur a suma 1,6-násobku životného minima predstavovala u navrhovateľa čiastku 311,33 Eur. Z uvedeného vyplýva, že započítateľný mesačný príjem navrhovateľa (316,70 Eur) takto nesporne presahoval výšku 1,4 ale aj 1,6-násobku životného minima pre jednu samostatne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu. Preto súd považoval záver odporcu o nesplnení podmienky materiálnej núdze za správny. V danom prípade nemohol súd ani správny orgán zohľadniť rozdielny čas úprav zvyšovania dôchodkov a úpravy

zvyšovania súm životného minima podľa zákona o sociálnom poistení a zákona o životnom minime. Odporca ako príslušný správny orgán pre rozhodovanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi nemohol ísť nad rámec zákona v prípade prevýšenia príjmov navrhovateľa nad zákonom určenú hranicu materiálnej núdze. Ustanovenie § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., na ktoré poukazuje v odvolaní navrhovateľ, je ustanovenie, ktorým je založené pre správny orgán odporcu voľné uváženie vo veci rozhodovania o poskytnutí právnej pomoci v prípade prevýšenia príjmov nad zákonom určenú hranicu materiálnej núdze. Podľa citovaného ustanovenia (§ 6b ods. 1 aj ods. 2) „Centrum môže poskytnúť právnu pomoc“, nejde teda o zákonom stanovenú povinnosť, ale ide o rozhodovanie správneho orgánu podľa povolenej voľnej úvahy, ktoré voľné uváženie správneho orgánu súd nemôže nahradiť vlastným rozhodnutím, ani skúmať účelnosť vydaného rozhodnutia. Ako je to zrejme z odôvodnenia rozhodnutia odporcu, odporca podal návrh riaditeľke Centra právnej pomoci na priznanie nároku na právnu pomoc s finančnou účasťou v zmysle usmernenia riaditeľky Centra právnej pomoci č. 1/2012 zo dňa 11.01.2012. Riaditeľka Centra právnej pomoci však vzhľadom aj na stanovisko väčšiny komisie nesúhlasila s poskytnutím právnej pomoci (stanovisko zo dňa 08.03.2013).

Z uvedených dôvodov súd napadnuté rozhodnutie správneho orgánu potvrdil ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 O.s.p..

Navrhovateľovi, ktorý v konaní nemal úspech, súd náhradu trov konania nepriznal podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p..

Zároveň zaviazal navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, nakoľko je poplatníkom, keďže podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný. Zákon o súdnych poplatkoch pre uvedený typ konania neupravuje vecné ani osobné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1 a § 4 ods. 2 citovaného zákona). V zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 citovaného zákona je od poplatku oslobodený iba ten účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach cestou krajského súdu na Najvyšší súd SR. Odvolanie je možné podať len z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 O.s.p. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.